

„Štajerc“ izhaja vsaki
pešek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Av-
strijo: za celo leto
3 krome, za pol in četrt
leta razmerno; za Ogr-
sko 4 K 50 vin, za celo
leto; za Nemčijo stane
za celo leto 5 kron, za
Ameriko pa 6 kron;
za drugo inozemstvo se
računani naročnino z ozi-
rom na visokost pošti-
tine. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
štev. seprodajajo po 6 v.

Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
stoplje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inserterov) je
za celo stran K 80, za
1/2 strani K 40, za 1/4
strani K 20, za 1/8
strani K 10, za 1/16
strani K 5, za 1/32
strani K 250, za 1/64
strani K 1. — Pri več-
kratnem oznanilu se
cena primerno zniža.

Štev. 33.

V Ptuj v nedeljo dne 18. avgusta 1912.

XIII. letnik.

V Št. Vidu pri Ptuj

se vrši

v nedeljo, dne 18. avgusta v prostorih gosp.
Schosteritschv čast rojstnega dneva Nj. veličanstva
cesarja

velika ljudska slavnost.

Vspored:

Dopoldne ob 11. uri:

1. Srečolov (vsaka številka vleče dobiček;
nikdo naj ne zamudi tu svojo srečo poiskati).
2. Koncert (od izborne godbe).
3. Šaljiva pošta.
4. Boj s konfetijem.
5. Ples na prostem.
6. Citerske koncert.

Popoldne ob 3. uri:

7. Nagovor.
8. Velika ljudska tombola (z jako veliko
epih dobitkov; vsako naj pride k tej tomboli).
9. Petje.
10. Tekmovalno letanje.
11. Kegljanje.
12. Čarobna predstava
13. Umetna razsvetljava.
14. Razne druge zabave.

Vstop je prost in brez plačila.

Iztočevalo se bode znamenito paradiško
vino in sveže pivo; preskrbljeno pa je tudi za
dobro gorka in mrzla jedila, vse fino in po
najnižji ceni.

V soboto, 17. avgusta se vrši skozi Št. Vid
takljava z godbo, drugo jutro pa jutrajna
revejla.

Čisti dobiček je namenjen vbogi šolski deci šole
v Št. Vidu!

Najljudneje se vabi vse cenjeno občinstvo
na obisk te velike cesarske slavnosti.

Pridite vsi!

Jukić — na smrt obsojen.

14 dni sem se je vršila v Zagrebu zanimi-
va sodnijski razprava. Obtožen je bil mladi di-
jak Jukić in cela vrsta še mlajših gimnazijcev.
Kakor znano, izvršil je Jukić atentat na kra-
jevega komisarja Čuvaja; ustrelil je na javni
plesi na komisarja, zadel in umoril pa le nje-
govega spremljevalca. Policija je zaprla potem
mladega političnega morilca in še celo vrsto
njegovih znancev in prijateljev, večinoma 16—18
letnih šolarjev. Tekom razprave se je v prvi
vrsti dokazalo, da so razmere na Hrvatskem
nevarne in da mora madžarsko nasilje
dovesti do obupanosti činov prenapetih mladih
glav. S tem, kar je vlada pod vplivom betjar-
ke madžarske klike na Hrvatskem uresničila,
se bode se nikdar poštenega razvika omogoči-
ti. Danes ne živimo v srednji Evropi več v zna-

menju knute in višal. Dajte Hrvatom brez ozira
na madžarsko požrešnost njih politične pravice
in dosegli bodele lepše uspehe nego z bajonetil!
To je ena stran medalje! Seveda pa ta resnica
ni še nikakoršno opravičenje za blazni čin
Jukića. Ta poskus umora se ne da na noben
način opravičiti in postava končno tudi ne sme
soditi iz političnih vzrokov. Jukić je Hrvatski
s svojim fanatičnim činom velikansko škodo na-
pravil, pa čeprav se menda smatra za nekakega
narodnega junaka. Z revolverjem si ne bode
narod politične svobode pridobil, zlasti ne z re-
volverjem, ki ga drži roka šolarja. Ako človek
torej tudi odločno protestira proti nasilstvu na
Hrvatskem, vendar ne more odobravati Jukićeve
blaznosti. Absolutizem je nasilje in anarhija je
istotako nasilje. To sta le dva izraza v svojem
bistvu enega in istega smotra. In nekaj
je še treba pibiti: Jukićeva žalost je pravza-
prav prvi akt tistega protidržav-
nega stremljenja, ki sanjari o
neki skupni jugoslovanski drža-
vi. V Srbijo vodi niti, ki so vezale mlade
zagrebške fantaline. In isto stremljenje se je
pojavo že v Ljubljani in se pojavlja v štajer-
skih in koroških „narodnih domih.“ Naj se po-
tem to nesrečno stremljenje imenuje enkrat
„trializem“, potem zopet „narodnjaštvo“ ali
„panslavizem“, — to je vse eno. Hujškarija
med slovensko in hrvatsko mladino je tako ve-
lika, tako huda, tako strastna in tako nevar-
na, da rodi Jukiće. In proti temu bi se mora-
lo enkrat odločno nastopiti. Mladi ljudje, ki po-
znajo življenje le iz lepih, navdušenih pesni,
katerih „politika“ je večidel nekaka roparska
romantika balkanske vrste, — ti mladi ljudje
torej so bolj ali manj žrtve one brezvestne
hujškarije proti ustavi avstro-ogrsko monarhije.
Kot žrtev „jugoslovanske“ hujškarije šel bode
Jukić na vislice in to je po našem mnenju naj-
pomembnejša stran cele te žalostne.

S sodnijsko razpravo samo se ne moremo
natanko popečati, ker nam primanjkuje prostora.
Jukić ni tajil, temveč se je vedno na jako
eksaltirani način zagovarjal, da je nasilje komi-
sarja Čuvaja krivo njegovemu činu. V teku raz-
prave se je po našem mnenju dokazalo, da Ju-
kić sploh ni popolnoma zdrav pod klobukom,
kakor je to pri takih mladih zagriženih že na-
vada. Govoril je vedno o svoji „jugoslovanski
ideji“, o „združenju Slovencev, Hrvatov in
Srbov“ in ko je začel svojo smrtno obsodbo, je
zakričal: „Živela Hrvatska, smrt tiranom!“
Ostali obtoženci so napravili večinoma vtis, da
so zapeljani mladeniči, ki naj bi se bili raje
bolj za svoje šolske knjige nego za politiko bri-
gali. Žal da morajo svojo otroško lahkomišel-
nost deloma z večletno ječo poplačati.

O obsodbi sami prinaša se sledeča poročila:
Sodni senat je ob 11. uri vstopil, oblečen
v črno — znamenje, da bode smrtna obsodba
izrečena. Nato je predsednik prečital obsodbo,
v kateri se obtoženci proglašajo za krive i. s.:

1. Pravniki Luka Jukić je obsojen na
smrt na vešalih.

2. Gjurja Cvijić, Avgust Cesar, Dra-
gotin Bučić, Fran Neidhardt in Ka-

milo Horvatin, sami mladi dečki iz srednje
šole, so bili obsojeni vsak na 5 let težke
ječe.

3. Roman Horvat je dobil 6 let
težke ječe.

4. Josip Sarinić je dobil 6 mesecev
težke ječe.

5. Ostali obtoženci Badalić, Naran-
čić, Dolenec in Galopaža so pa bili
oproščeni.

Jukić je poslušal smrtno obsodbo mirno.
Le parkrat je napravil medklice in zavpil m.
dr.: „Čuvaja na vešala!“ Na koncu je rekel:
„Apelujem na hrvatski narod! Živela Hrvatska
in smrt tiranom!“

Zagovorniki so prijavi ničnostno pritožbo,
ki pa bržkone na stvari ne bode mnogo spre-
menila.

Panslavistični hujškači pa naj pomislijo,
kam dovede njih hujškarija...

Jako redka priložnost

Od večje fabriške zaloge se mi je mnogo tisoč
krasnih, težkih

tiger-flanel-spalnih-odej

z lepim pisanim robom v razprodajo zaupalo. Odeje so
pripravne za vsako domačijo, so močne in gorke,
ca. 190 cm dolge in 140 cm široke. Pustite si takoj

4 k. tiger-flanel-spalnih-odej

za skupaj 9 85 K ink. zavoja in poštine, brez vsacega
nadlaga, plačila, franko po povzetju v hišo poslati. Z
mirno vestjo lahko trdim, da bode vsakdo s pošiljateljico
zadovoljen in lahko z zaupanjem naročite. Izmenjava
vedno dovoljena.

548

Gospica Margarete Ahrens, Wiesbaden, Waterloostraße 4.

Politični pregled.

Še nekaj številok od ljudskega štetja. Za-
nimivo je ljudsko štetje tudi v tem oziru, kako
se je število vojaštva v posameznih deželah po-
množilo tekom zadnjih 10 let. V Galiciji n. pr.
se je l. 1880 samo 32.735 vojakov štelo; deset
let pozneje pa že 53.401 in l. 1910 celo 63.249
mož. To je pač dokaz, da razmere med našo
državo in Rusijo niso posebno prijazne. V Istriji
zopet se je štelo l. 1800 samo 7.688 vojakov,
l. 1910 pa že 17.965, torej za 10.000 več; v
tej številki se kaže zlasti razvitek naše vojne
mornarice. Na Goriškem, ki spada že med ob-
mejne pokrajine proti Italiji, bilo je l. 1900
samo 1847 vojakov, l. 1900 pa že 4.250. Še
očitnejše se kaže naše napeto razmerje s „prijat-
eljsko“ Italijo v Tirolu. Tam je v zadnjih 10
letih število vojakov od 9738 na 17.826 na-
raslo. Pač čudno, čudno!

Zopet klerikalni polom. Pred kratkim se je
podrl v Florenzu veliki klerikalni zavod, ki je
bil svoj čas pod imenom „banka za duhovščino“
ustanovljen. Nešteto vbogih poštenih ljudi, ki so
političnim duhovnikom zaupali in svoj težko za-
služeni denar v to banko vložili, pride zdaj ob
svoje prihranke. Nadzorstvo čez to podjetje je
imel neki višji duhovnik, katerega je sam nad-
škof v Florenzu imenoval. Najlepše pri celi
stvari pa je, da izgubi pri temu polomu tudi
— papež sam okroglo 1 1/2 milijona lir. Papež
je čez ta polom jako razburjen, kajti dolgo še
ni, odkar mu je ukradel monsignore Folchi